

Er det hensikten å bøie seg for loven?

Taler

Elias Volan

Dato

7 desember 1927

Sted

Folkets Hus, Oslo

Omstendigheter

Arbeidernes faglige Landsorganisasjons kongress, Debatt om den faglige taktikk og kampen mot tukthuslovene

- 1 Det forlag som foreligger fra sekretariatet flertall, omfatter to punkter på dagordene, nemlig den faglige taktikk og kampen mot tukthusloven og bekjempelsen av streikebryterne. Hvis man ser gjennom dette forslag, så vil man opdage at det ikke på noget punkt gjelder den faglige taktikk. Jeg legger i
- 5 uttrykket «den faglige taktikk» hvad organisasjonen skal gjøre for å fremme arbeidernes interesser på arbeidsplassen. Er ikke det viktigste for arbeiderne å bli klar over hvilken taktikk de skal anvende i den daglige kamp mot arbeidskjøperne? Skal kongressen undlate å trekke op linjer her? Det er dette som er mangelen og feilen ved sekretariatets flertalls forslag. Dette må
- 10 kongressen søke å rette på i en eller annen form. Jeg tror det er nødvendig for kongressen å fastslå, at de hovedkrav som fagorganisasjonen skal kjempe for, blir fagorganisasjonens stilling til arbeidernes reallønn. Skal man gå inn på den linje som arbeidsgiverne forlanger, at den økonomiske depresjon skal medføre at arbeidernes reallønn skal senkes? Fagorganisasjonen har tildels vist sig meget
- 15 svak, når det gjaldt dette spørsmål. Skal kongressen sette en endelig og avgjort stopper for at reallønnen skal senkes? Tror dere at det har betydning for arbeiderne at kongressen sier fra at arbeidernes reallønn skal fastholdes eller bedres? Arbeiderne har fått sin ferie forkortet og arbeidsgiverne krever stadig at arbeiderens ferie skal forkortes. Skal man fortsette på denne linje, eller skal
- 20 kongressen si, at det skal være en plikt for fagorganisasjonen å sette alle krefter inn på å gjennomføre 14 dagers ferie? Man gjør ikke dette uten at det er besluttet av den høieste myndighet. Hvis kongressen fatter beslutning herom, så vil også Arbeiderforeningen ta annet hensyn til arbeidernes krav. Så har vi uthulingen av 8-timersdagen. Den vil arbeidsgiverne helt avskaffe. De krever derfor sådanne
- 25 overtidsbestemmelser, at loven om 8-timersdagen ingen praktisk rolle får. De unge arbeiderne og læreguttene har i mange industrier ingen tariffbeskyttelse.

Skal dette fortsette? Man har videre den faglige taktikk under tariffoppgjørene. Jeg er enig i at man skal forsøke å få samlede tariffoppgjør, men så hender det at en

30 industri får bedre oppgjør og vedtar. Skal man i sådanne tilfelle tillate, at den industri som har fått bedre oppgjør, skal nedstemme de andre? Man løper da den risiko at Landsorganisasjonen sprekker. Jeg mener, at den linje som hittil er fulgt, ikke kan fortsette. Når det gjelder kampen mot tukthusloven, så er også sekreteriatets mindretall enig i flertallets forslag med forskjellige endringer.

35 Trygve Lie spurde hvad man mener med «utenomparlamentariske midler». Vi diskuterte saken i sekreteriatet. Jeg sa da, at det må vel være utenomparlamentariske midler man sikter til med uttrykket «fagorganisasjonens midler». Og det blev svart ja. Men dette som foreligger må bety, at man ikke vil gå inn på linjen, at fagorganisasjonen i en politisk kampskal

40 anvende utenomparlamentariske maktmidler. Det er det parti som har 59 representanter i Stortinget som har krav på samarbeide. Ja, vi er klar over at socialistene betrakter kommunistene som sine politiske motstandere, men der er titusener av medlemmer i den norske fagorganisasjon som ikke betrakter kommunistene som sine politiske motstandere, men som sine politiske venner.

45 Det er dette forhold som må skapes, hvis arbeiderklassen skal føre effektiv kamp mot tukthusloven, streikebryterne o.s.v. Eller tror nogen at kommunistene svikter svikter arbeiderklassen under kamp? Vidner kampene verden over om at det er kommunistene som svikter? Nei, hvis det er nogen som svikter, så er det høire fløi og ikke venstre fløi innen arbeiderbevegelsen. Arbeiderklassens hele

50 historie forteller oss det. Vi mener at det er ganske naturlig, at når det gjelder et enkelt spørsmål som oppstår i arbeiderbevegelsen, så må man kunne etablere samarbeide mellom hele klassen, nåde gjennom fagorganisasjonen, Det norske Arbeiderparti og Norges kommunistiske Parti. Når man studerer sekretariatets forlag, så ser man at det er sekretariatets opptreden i våres som skal godkjennes.

55 Kongressen ansees ikke kompetent til å fatte beslutning om taktikken. Med erfaring fra tidligere, tror dere da at det er sekretariatsflertallets mening å ta en storkamp og føre kampen mot lovene? Nei, det er hensikten å bøie sig for lovene. Vi har også beslutninger etterpå, hvori sekretariatet har tillatt forbundene å opnevne representanter til voldgiftsretten. Når det gjelder

60 kampen mot streikebryterne, hvad skal man da gjøre? Skal man innskrenke sig til å innsamle penger, så hustru og barn til den som fører kampen, skal få mat, mens vedkommende sitter på straff? Selvfølgelig skal vi også gjøre det, men fagorganisasjonens kamp mot streikebryterne kan da i all rimelighets navn ikke innskrenkes bare til dette. Det er derfor vi har fremsatt det forslag som står i

65 innstillingens side 6. er det ikke nødvendig nu å hevde fagorganisasjonens

monopolstilling? Se på Austmarka. Der organiserer man streikebryterne for å bryte fagorganisasjonens monopolstilling. Skal da denne kongress stå som passiv tilskuer? Jeg tror det er nødvendig at arbeiderklassen organiserer sitt vern.

70 Arbeiderklassen må ha sitt ordensvern, hvis den skal opta kampen mot streikebryterne. Det er imidlertid ikke bare nødvendig å finne en brukbar kamptaktikk mot streikebryterne. Jeg vil be kongressen om, når den fatter sin beslutning om disse ting, så må den nøie overveie hvad man her er nødt til å vedta. Fagorganisasjonen må ha fast grunn under føtterne og bli det våben som
75 skal føre arbeiderklassen frem til seier over det kapitalistiske samfund og alle dets tukthuslover.

Kilde

Protokol over forhandlingene ved Arbeidernes faglige Landsorganisasjons 12. ordinære kongress. Oslo 1927, s. 235-237.

80

Emner

Arbeiderbevegelsen, Arbeidsliv

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/er-det-hensikten-a-boie-seg-for-loven>

85

90

95

100